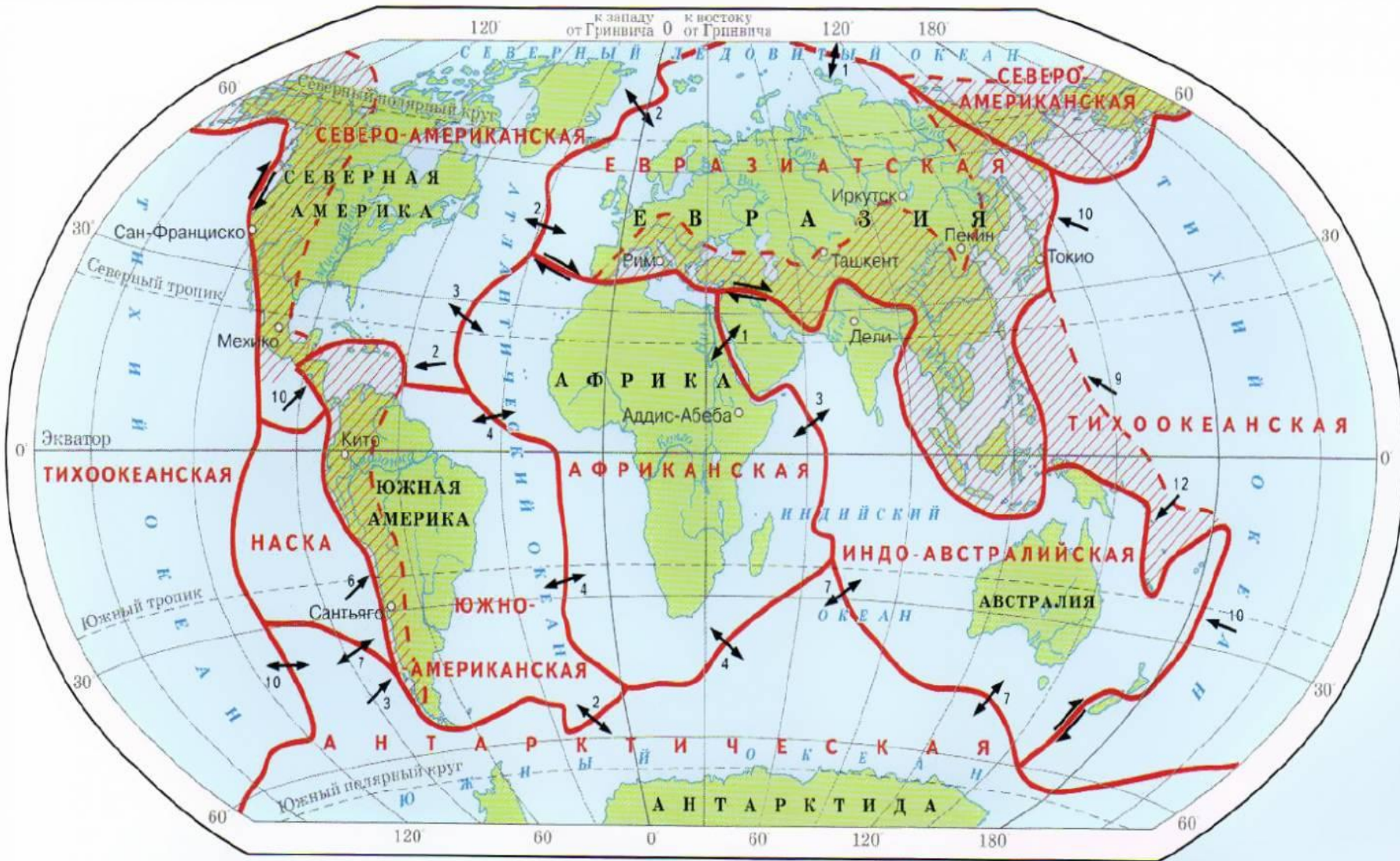
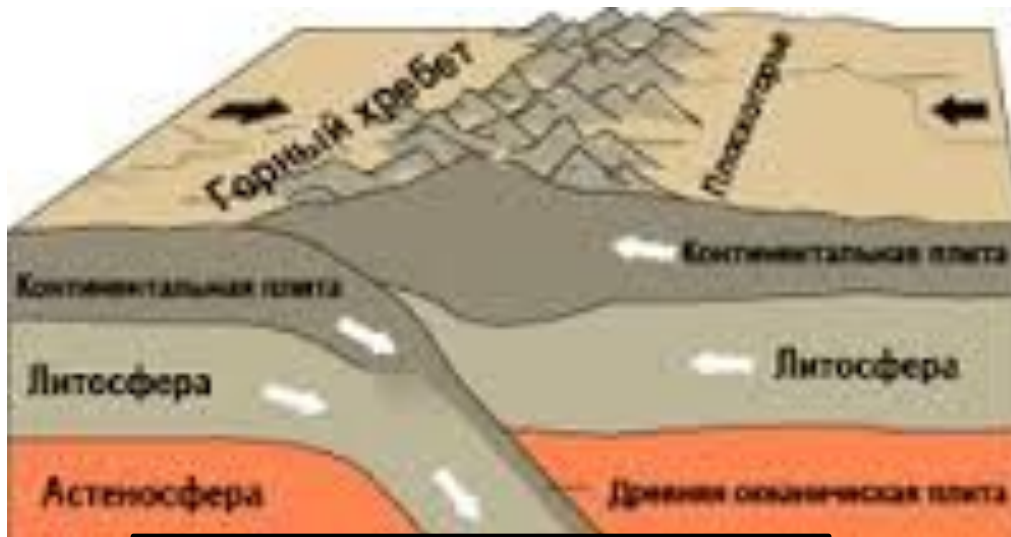

ДВИЖЕНИЕ ЛИТОСФЕРНЫХ ПЛИТ

	Границы литосферных плит	НАПРАВЛЕНИЕ И СКОРОСТЬ ДВИЖЕНИЯ ПЛИТ (см в год)			Границы горных областей
НАСКА	Названия литосферных плит	12	Раздвижение	10	Сближение
					Скольжение
					Горные области на границах литосферных плит

Коллизия

Спрединг

линия срединно-океанического хребта

Субдукция

области вулканической активности

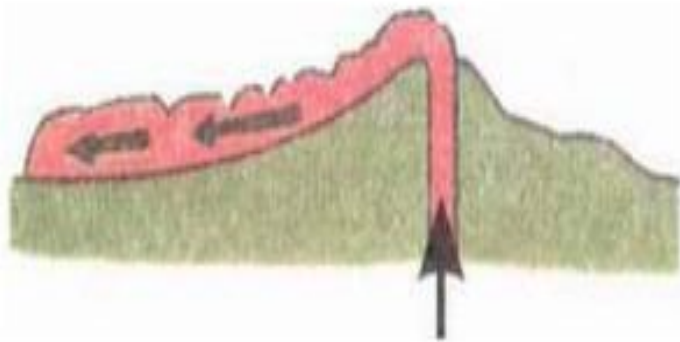

Фотом (c) О. Шейнманов, 2003

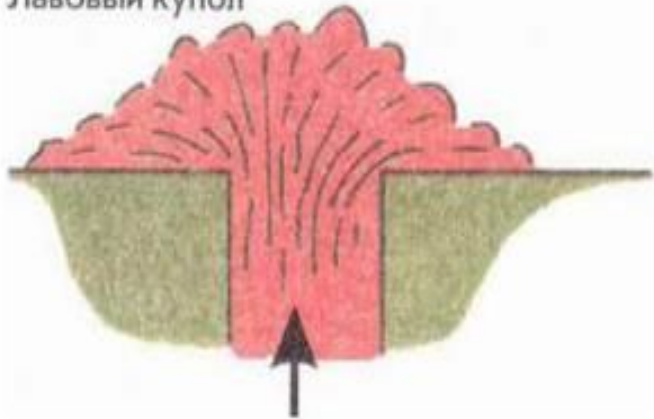

Эффузивті атқылау

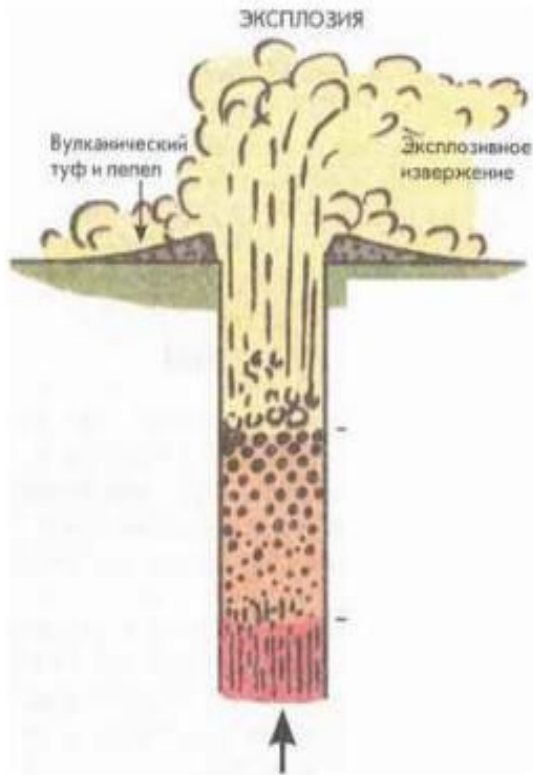

Экструзивті атқылау

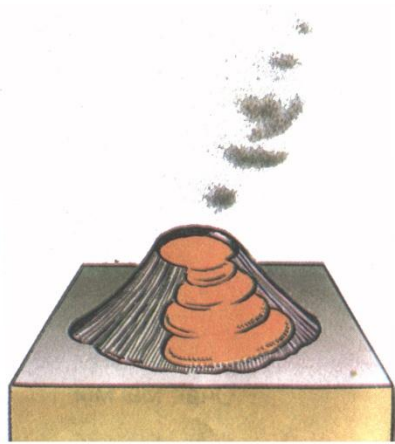
Лавовый купол

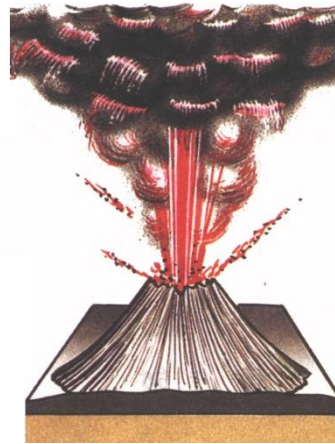
Эксплозивті атқылау

Жанартаулардың атқылау түрлері

исландық типі

Плиниандық типі

стромболиалдық

Гавайлық атқылау типі

Балқып ағады
(эффузивтік)
Кальдерасы бар
Қалқан тәріздес
Гавайлық тип

ава атқылап шығады
(эксплозивтік)
Конус тәріздес
Атқылаған лаваның
көп бөлігі кратерге
қайта түседі
ромболиандық тип

Лава сығылып балқып
шығады (экструзивтік)

Вулкандық газдар
100 км биіктікке дейін
атмосфераға атқылап

шығады

Конус тәріздес

Везувийлік тип

Лава сығылып балқып
шығады (экструзивтік)

Вулкандық газдар
300 м биіктікке дейін
атқылап шығады

Қатқан лава
жанартаудың пішінін
қалыптастырады

Пелейлік тип

Лава балқып ағады
Кальдерасы болады
Қалқан тәріздес
Исландық тип

Туф – шығу тегі әр түрлі тау жыныстарының тобы. Туфтың жанартаулық-кремнийлі және әктасты Туф (травертин) деп аталатын түрлері бар. Сынықтар жанартаулық шыныдан, минералдардан, эффузиялық тау жыныстарынан құралған.

Магма — жердің терең қойнауларында пайда болатын силикат құрамды балқыған масса.

Оның басты құрамдас бөліктері: SiO_2 , Al, Fe, Mg, Mn, Ca, Na, K, O, S, Cl, F, B, т.б. элементтер.

Түрлі геология дәуірлерде қалыптасқан гранит және базальт құрамды Магмалық тау жыныстары негізді (базальттық) және қышқыл (граниттік) түрлерге бөлінеді.

Базальттық Магма темір, магний, кальцийге бай келеді. Ондағы SiO_2 мөлшері 40 — 55%. Граниттік Магмада SiO_2 мөлшері 65 — 78%-ға дейін жетеді әрі мұнда сілтілік элементтер мол.